

den Behandling af Udkast til Lov om Møllenæringen. Vi standfede i Gaarsmødet ved Behandlingen af det første Afsnit, som omfatter §§. 1, 2 og 3. Den ærede 4de Landsthingsmand for 7de Kreds har Ordet.

S. Pedersen: Jeg har forlangt Ordet i Anledning af det Endringsforslag, som er stillet af det ærede Udvalg til § 2, ved hvilket jeg har fundet de samme Betæneligheder, som to andre ærede Landsthingsmænd, nemlig den 3die Landsthingsmand for 9de Kreds (M. P. Bruun) og den 5te Landsthingsmand for samme Kreds (Krarup). Udvalget har nemlig foreslaaet, at de sidste Ord i denne Paragraph: „eller Næringsdrift“ skulle udgaae. Herved har jeg fundet flere Betæneligheder, fordi jeg troer, at Næringsdriften henhører til Almeenvellet. Dersom denne § 2 virkelig skal være til Gavn for Almueklasserne; som jeg meget maa ønske, da troer jeg, at det væsentligt maa være derved, at man faaer Tilladelse til at male eller sraae Korn til sine Creaturer; thi hvad det angaaer, at man frygter for, at Møllerne skulle lide ved, at Folk faae Lov til at male Korn til deres egen Huusholdning, til Føde til Folkene selv, saa troer jeg ikke, at Bonden vil opføre Møller, der ere af den Bestaaffenhed, at derpaa kan males Rug, som er tjenlig til Brød. Derimod er det med Hensyn til det Korn, der skal formales til Creaturføde, noget ganske Andet; thi dertil kan man med en ubetydelig Bekostning anlægge en Dværn, s. Ex. ved Siden af en Tærskemaskine, hvorfra man kan sraae en Deel Korn til sine Creaturer. Nu er det jo saa, at det Ord „Næringsdrift“ ligger saa nær Creaturholdet, at jeg tvivler om, at det rigtigt kan adskilles derfra. Jeg troer, at det Ord „Næringsdrift“ ligger ligesaa nær ved Creaturhold, som det ligger ved anden Handel og Wandel. Jeg har jo nok hørt, at man mener, at det skal gaae ind under Huusholdningen, og jeg seer jo ogsaa af Udvalgets Betænkning, at det ærede Udvalg er af samme Mening; men det er dog ikke saa klart for mig, som jeg kunde ønske, og jeg mener ogsaa, at det bør staae i Loven; thi at det staaer i Betænkningen, er ikke nok; men staaer det i Loven, saa kan man see, hvad det er. Jeg har, som sagt, fundet denne Betænelig-

hed, og jeg skal derfor meget ønske, at der kunde skee en saadan Forandring deri fra det ærede Udvalgs Side, saa at man kunde see at enes derom og komme til en Overenskomst; men ellers maa jeg ligefrem stemme imod denne Indskrænkning. — Ligefrem den ærede 5te Landsthingsmand for 9de Kreds (Krarup) allerede igaar gjorde en Bemærkning med Hensyn til Stubmøllerne, med Hensyn til hvad der var bleven talt om, at der nemlig skulle være Frygt for, at der skulle blive oprettet for mange af dem, saaledes at Møllerne skulle komme til at lide Indskrænkning i deres Næringsdrift, saaledes skal jeg tillade mig at yttre, at jeg har samme Erfaring som han, nemlig, at det slet ikke er forbundet med en saadan Fare, som man forestiller sig. I min Egn har jeg saaledes kjendt 3 Møller, som endda vare større end disse Stubmøller; men, istedetfor at blive benyttede, ere de blevne nedlagte, fordi de ikke kunde betale sig for vedkommende Ciere, fordi de nemlig skulle holde en Karl til at passe disse Møller; men, da han ikke forstod sig paa det, bleve de kun maadeligt passede. Det er navnlig disse Stubmøller, som den ærede 2den Landsthingsmand (Nyholm) igaar gjorde Bemærkninger om, at han frygtede for, at de skulle blive oprettede af Bondestanden; thi det kan ikke være nogen anden Stand, han sigtede til, og det er derfor, at jeg har tilladt mig at udtale det, at man slet ikke har nødig at have denne Frygt; og skulle det virkelig skee, at en enkelt Bondemand skulle faae Leilighed til at bygge en saadan Stubmølle, saa synes jeg dog ikke, at den ærede Taler skulle have saa stor Frygt for at see en saadan Stubmølle opført ved en Bondegaard; thi, dersom den ærede Landsthingsmand ikke selv har en saadan Mølle, og det have i Almindelighed de fleste Sædegaardseiere paa Landet, saa vilde han dog, saaledes som enhver af de tidligere privilegerede Hartkornseiere paa Landet, have Lov til at opføre en Stubmølle, og, dersom han elsker Friheden, saaledes som han har sagt i sit Foredrag ved 1ste Behandling, at han elskede Friheden ligesaa meget som Rogen, saa begriber jeg virkelig ikke, hvad han mener dermed, naar han elsker Friheden, som han bør; thi, naar han elsker Friheden, som han bør,